

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพในการเดินตามเส้นทางที่ตนใฝ่ฝัน รวมถึงในการพัฒนาประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนทั้งในมิติของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การสร้างความเสมอภาคทางโอกาส และการพูนพลังวัฒนธรรมประชาธิปไตยในสังคม แนวทางในการพัฒนาการศึกษาจึงควรมีกฎหมายที่วางหลักการที่สำคัญในการรับประกันสิทธิผู้เรียนในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและสวัสดิการที่ครอบคลุมคุ้มครองสิทธิผู้จัดการศึกษาที่หลากหลายอย่างเสมอภาค พัฒนาหลักสูตรให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง วางกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษา ยกระดับประสิทธิภาพในการทำงานของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา กระตุ้นการผลิตและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปฏิรูปการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้เรียน สร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับคนทุกช่วงวัย วางแนวทางการออกแบบโครงสร้างของหน่วยงานด้านการศึกษาให้ทำงานได้อย่างบูรณาการ และคล่องตัวโดยลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน สนับสนุนการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาโดยตรง พื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเพิ่มการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา จึงสมควรมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในอนาคต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

ของคณะกรรมการครูสภา คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการบริหารองค์การค้ำของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๑๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๘

(๖) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๐/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษา ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

(๗) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

(๘) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๐ เรื่อง การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

(๙) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๖๐ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

(๑๐) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

(๑๑) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๗/๒๕๖๐ เรื่อง การพัฒนาการศึกษาของประเทศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

(๑๒) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๖๑ เรื่อง การแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือที่ขัด หรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อให้บุคคลทุกคนทุกช่วงวัยพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพในการเดินทางตามเส้นทางที่ตนมุ่งหมาย รับผิดชอบตนเอง อยู่ร่วมกับผู้อื่น เป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมกับสังคม และเป็นกำลังสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและในการสร้างสังคมอันพึงประสงค์ ตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖

“สมรรถนะ” หมายความว่า ความสามารถของบุคคลในการนำความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะอื่น ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานหรือแก้ไขปัญหาให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

“การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

“ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักในสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการใฝ่รู้และมีสมรรถนะด้านต่าง ๆ แต่ไม่หมายความรวมถึงผู้สอนในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า

“ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในการบริหารสถานศึกษา และอำนวยการแก่ครูรวมถึงบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้สนับสนุนการศึกษาที่ไม่ใช่ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การดูแลสนับสนุนสวัสดิภาพของนักเรียน และการอำนวยความสะดวกด้านอื่น ๆ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา และในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ

“ศึกษานิเทศก์” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม และประเมินผล เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงการสร้างและส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเรียนการสอน อันนำไปสู่การยกระดับผู้เรียนและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงศึกษาธิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา ๖ การจัดการศึกษาต้องเป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้บุคคลทุกคนทุกช่วงวัยพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพในการเดินทางตามเส้นทางที่ตนมุ่งหมาย รับผิดชอบตนเอง อยู่ร่วมกับผู้อื่น เป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมกับสังคม และเป็นกำลังสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและในการสร้างสังคมอันพึงประสงค์ ด้วยวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคลทั้งด้านสุขภาพ สติปัญญา ความรู้ อารมณ์ และคุณธรรม

(๒) มีความพร้อมและความสามารถในการค้นพบความถนัดและความสนใจของตน แสวงหาความรู้และโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาตนเองให้เกิดความเชี่ยวชาญ

(๓) มีสมรรถนะที่จำเป็นในการดำรงชีพ ยกระดับคุณภาพชีวิต และรับมือกับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียง การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การสร้างประโยชน์จากเทคโนโลยี การเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีม การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

(๔) มีความตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนต่อผู้อื่นตามรัฐธรรมนูญและตามหลักสากล เคารพความแตกต่างหลากหลาย หลักสิทธิมนุษยชน และหลักการประชาธิปไตย รวมถึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศ

(๕) มีความพร้อมและความสามารถในการเป็นพลเมืองโลก ที่มีความเข้าใจในพหุวัฒนธรรม และมีความสนใจในการแก้ปัญหาในระดับนานาชาติ

มาตรา ๗ การจัดการศึกษาให้ยึดหลักการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้ของผู้เรียน

(๒) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(๓) มีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ บุคลากร และเทคโนโลยี ด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

(๔) ตอบสนองต่อความต้องการและรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและเฉพาะบุคคล

(๕) มีเอกภาพด้านนโยบาย ควบคู่กับการโอรับความหลากหลายในการปฏิบัติ

(๖) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับการศึกษา

(๗) คำนึงถึงความเสมอภาคและประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรและการรับประกันการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

(๘) มีการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา พื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๙) ไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมือง

(๑๐) ให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสร้างนิเวศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

หมวด ๒
สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

ส่วนที่ ๑
สิทธิของผู้เรียน

มาตรา ๘ บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการได้รับการศึกษาอย่างน้อยตั้งแต่แรกเกิดจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือเทียบเท่า โดยรัฐต้องจัดหรืออุดหนุนให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย สถานศึกษาของรัฐต้องไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงรักษา หรือค่าใช้จ่ายประเภทอื่น จากผู้เรียนในการเข้าถึงการศึกษาตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๙ บุคคลมีสิทธิและโอกาสในการได้รับบริการการคัดกรองและวินิจฉัยเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับความจำเป็นเฉพาะ ความต้องการพิเศษ ความพิการหรือทุพพลภาพ หรือความสามารถพิเศษ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

บุคคลซึ่งมีความจำเป็นเฉพาะ ความต้องการพิเศษ ความพิการหรือทุพพลภาพ หรือความสามารถพิเศษ ตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิและโอกาสได้รับการดูแลสนับสนุนเพิ่มเติมเป็นพิเศษเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการดำรงชีวิตโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือเมื่อพบความจำเป็นเฉพาะ ความต้องการพิเศษ ความพิการหรือทุพพลภาพ หรือความสามารถพิเศษ ซึ่งรวมถึงบริการการคัดกรองและวินิจฉัยอย่างต่อเนื่อง สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ แผนการเรียนการสอน การสอนเสริม และความช่วยเหลืออื่นใด ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

การดูแลสนับสนุนเพิ่มเติมตามวรรคสองต้องเป็นไปโดยการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล จัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถและข้อจำกัดของบุคคลนั้น และเป็นไปเพื่อลดช่องว่างทางพัฒนาการและเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนร่วมกับผู้เรียนอื่น ๆ ได้โดยเร็วและมากที่สุด

ความในมาตรานี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๐ บุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส มีสิทธิและโอกาสได้รับการดูแลสนับสนุนเพิ่มเติมเป็นพิเศษเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการดำรงชีวิต ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

มาตรา ๑๑ ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องได้รับสิทธิพื้นฐานดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิเข้าถึงการเรียนการสอนและหลักสูตรที่มีคุณภาพในการสนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ ซึ่งรวมถึงการได้รับทรัพยากรสนับสนุนที่เพียงพอต่อการเรียนรู้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคลทั้งในและนอกสถานศึกษา และการเข้าถึงสถานศึกษาที่มีโครงสร้างพื้นฐาน สภาพแวดล้อม และบุคลากรที่เหมาะสม

(๒) สิทธิเข้าถึงการแนะแนว และการให้คำปรึกษาต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการรู้จักตนเองและการออกแบบเส้นทางชีวิต

(๓) สิทธิได้รับหนังสือเรียน สื่อ และอุปกรณ์การเรียนพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตร ทั้งนี้ ผู้เรียนตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ จะต้องได้รับการสนับสนุนสิทธิพื้นฐานตามความจำเป็นเพิ่มเติม

(๔) สิทธิได้รับการสนับสนุนจากรัฐเรื่องค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงเทคโนโลยีด้านการศึกษา ปัจจัยพื้นฐานทางเทคโนโลยี และอินเทอร์เน็ต รวมถึงได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

(๕) สิทธิได้รับอาหารและนมในสัดส่วนที่เหมาะสม เพียงพอ และถูกหลักโภชนาการ

(๖) สิทธิเข้าถึงการป้องกัน คัดกรอง และดูแลรักษาด้านสุขภาพจิต รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพที่ดีของผู้เรียน

(๗) สิทธิเข้าถึงพื้นที่การเรียนรู้ที่ปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยสถานศึกษาต้องจัดให้มีแนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิของทุกคนในสถานศึกษา เพื่อให้ปราศจากความรุนแรง การกลั่นแกล้ง และการล่วงละเมิดภายในสถานศึกษา

(๘) สิทธิได้รับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจากผู้จัดการศึกษาตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๙) สิทธิได้รับบริการขนส่งหรือการอุดหนุนค่าเดินทางระหว่างสถานศึกษาและที่พักอาศัย หากผู้เรียนไม่มีสถานศึกษาที่สามารถเข้าเรียนได้ภายในระยะทางที่ใกล้เคียงกับที่พักอาศัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

(๑๐) สิทธิได้รับการสนับสนุนด้านการพักอาศัย หากผู้เรียนไม่สามารถเดินทางระหว่างสถานศึกษาและที่พักอาศัยได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

(๑๑) สิทธิได้รับการสนับสนุนด้านการดำรงชีพเป็นกรณีพิเศษ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

(๑๒) สิทธิได้รับหลักประกันอุบัติเหตุและการสนับสนุนด้านการรักษาพยาบาลจากอาการบาดเจ็บที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุในสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

(๑๓) สิทธิได้พักผ่อนอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย โดยการกำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนของสถานศึกษา จะต้องคำนึงถึงเวลาที่มีสำหรับการพักผ่อนหรือกิจกรรมนันทนาการของผู้เรียน

(๑๔) สิทธิได้มีส่วนร่วมในการออกแบบกฎระเบียบของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถออกกฎระเบียบของสถานศึกษาเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยต่อการดำเนินการในสถานศึกษาได้ แต่จะต้องเปิดให้มี

กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาคมสถานศึกษาประกอบด้วย นักเรียน ครู และผู้ปกครอง ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา และไม่เป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของนักเรียน เว้นแต่จำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ต่อการออกแบบการเรียนรู้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ โดยจะต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล

(๑๕) สิทธิในการเข้าถึงช่องทางร้องเรียนและติดตามผลความคืบหน้าของการร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิ โดยกระทรวงต้องจัดให้มีช่องทางดังกล่าวที่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไปเข้าถึงง่าย และใช้บริการได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ที่ปลอดภัยต่อผู้ร้องเรียน ดำเนินการอย่างโปร่งใสและเป็นอิสระจากการถูกแทรกแซงโดยผู้ถูกร้องเรียน

(๑๖) สิทธิด้านอื่น ๆ ตามที่กระทรวงกำหนด

มาตรา ๑๒ ให้สถานศึกษาแจ้งสิทธิเด็ก และสิทธิผู้เรียนต่อสาธารณชน เพื่อให้เกิดการรับรู้โดยชัดเจนและเพื่อเป็นพันธสัญญาที่สถานศึกษาต้องยอมรับ และยึดมั่นในการจัดการศึกษา

มาตรา ๑๓ หากผู้เรียนมีความจำเป็นต้องออกจากสถานศึกษาของรัฐ ให้กระทรวงรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ผู้เรียนในรูปแบบที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมต่อวิถีชีวิตของผู้เรียน หรืออุดหนุนให้ผู้เรียนเข้าถึงการศึกษาที่จัดขึ้นเอง หรือจัดโดยหน่วยงานอื่นอย่างเสมอภาคกับผู้เรียนในสถานศึกษาของรัฐ

มาตรา ๑๔ บุคคลที่มีอายุยี่สิบห้าปีหรือน้อยกว่ามีสิทธิเข้าใช้บริการแหล่งการเรียนรู้ของรัฐได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งรวมถึง ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อุทยานแห่งชาติ ศูนย์กีฬาและนันทนาการ และแหล่งการเรียนรู้ของรัฐประเภทอื่นตามที่กระทรวงกำหนด

ส่วนที่ ๒

สิทธิและหน้าที่ของครอบครัว ผู้ปกครอง และผู้จัดการศึกษา

มาตรา ๑๕ บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ต้องได้รับสิทธิพื้นฐานดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิได้รับการสนับสนุนจากรัฐในการเข้าถึงการเรียนรู้และการพัฒนาสมรรถนะในการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ในรูปแบบการอบรม การแนะแนวและให้คำปรึกษา สื่อการเรียนการสอนออนไลน์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด โดยอาศัยความร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) สิทธิเข้าถึงข้อมูล สถิติ สารสนเทศ ที่จำเป็นหรือเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและการจัดการศึกษาของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ และต่อการร่วมตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาของรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

(๓) สิทธิได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๖ บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ ตลอดจนให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับรู้ถึงสิทธิและโอกาสทางการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาตามกำลังความสามารถของตน โดยเฉพาะการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลของตน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖

มาตรา ๑๗ บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคล ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนทุกประเภท ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด แต่หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขดังกล่าวจะกำหนดให้ต้องขออนุญาตเพื่อดำเนินการใดมิได้

กระทรวงมีหน้าที่อำนวยความสะดวก แนะนำ ให้ความรู้ ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนให้แก่ผู้ที่ประสงค์จะจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งโดยอาจตั้งให้มีกลไกเฉพาะเพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และประสานงานเพื่อให้จัดการศึกษาได้สำเร็จตามเป้าหมาย โดยการติดต่อระหว่างผู้จัดการศึกษากับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องสามารถติดต่อผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้

มาตรา ๑๘ ผู้สนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๑๗ มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ดังต่อไปนี้

(๑) การสนับสนุนจากรัฐให้เข้าถึงการเรียนรู้และการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๑๗ โดยต้องคำนึงถึงความทัดเทียมกันระหว่างผู้เรียนซึ่งเรียนอยู่ในสถานศึกษากับผู้เรียนซึ่งเรียนตามมาตรา ๑๗ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

(๓) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

หมวด ๓
ระบบการศึกษา

ส่วนที่ ๑
รูปแบบการศึกษา

มาตรา ๑๙ การจัดการศึกษามีสองรูปแบบ คือ การศึกษาเพื่อคุณวุฒิทางการศึกษา และการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตามอัธยาศัย

(๑) การศึกษาเพื่อคุณวุฒิทางการศึกษา เป็นการศึกษาที่มีการกำหนดเงื่อนไขสำหรับผู้เรียน ในการสำเร็จการศึกษาและการได้รับคุณวุฒิทางการศึกษา ซึ่งอาจรวมถึง วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา ของการศึกษา หรือการวัดและประเมินผล

(๒) การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตามอัธยาศัย เป็นการให้บริการ อำนวยความสะดวกและจัดสภาพแวดล้อม ให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้เรียนรู้ด้วยตนเองหรือกับผู้จัดการศึกษา ตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม โอกาส และวัตถุประสงค์ของผู้เรียน

สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสองรูปแบบก็ได้

การจัดการศึกษาตาม (๒) ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ เท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ให้กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ดำเนินการ สนับสนุนสถานศึกษาและแหล่ง เรียนรู้ รวมถึงประสานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำระบบและแนวทางเทียบโอนผลการเรียน ที่ผู้เรียนสะสมไว้จากการศึกษารูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง จากการศึกษาแบบเดียวกันแต่ต่าง สถานศึกษา จากการศึกษาตามมาตรา ๑๙ หรือจากต่างประเทศ รวมถึงผลจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง การฝึก อาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน โดยสามารถสะสมและเทียบโอนไปสู่คุณวุฒิทางการศึกษาหรือ คุณวุฒิวิชาชีพ ในกรณีที่เทียบกันได้ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าศึกษาต่อ และประกอบอาชีพของประชาชน

การสะสมและเทียบโอนผลการเรียนตามวรรคหนึ่ง ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนสามารถ สะสมและขอเทียบได้ โดยไม่จำกัดอายุ

ส่วนที่ ๒

ระดับการศึกษา

มาตรา ๒๑ การจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิทางการศึกษามีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การศึกษาซึ่งจัดก่อนระดับอุดมศึกษา โดยแบ่งเป็นสี่ระดับย่อย คือ

(๑) การศึกษาปฐมวัย หรือการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

(๒) การศึกษาระดับประถมศึกษา

(๓) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(๔) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับย่อย คือ

(๑) อุดมศึกษาระดับอนุปริญญา

(๒) อุดมศึกษาระดับปริญญา

การศึกษาปฐมวัย ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาปฐมวัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐานแยกย่อยอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกำหนด

มาตรา ๒๒ ให้มีการศึกษาภาคบังคับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ

ส่วนที่ ๓

สถานที่จัดการศึกษา

มาตรา ๒๓ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจจัดในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา หรือจัดด้วยวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของโลก และเป็นไปตามความต้องการหรือความถนัดของผู้เรียนรายบุคคล

มาตรา ๒๔ การจัดการอาชีวศึกษา อาจจัดในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ในสถานประกอบการ โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ หรือจัดด้วยวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของโลก และเป็นไปตามความต้องการหรือความถนัดของผู้เรียนรายบุคคล ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่สถานศึกษาร่วมมือกับสถานประกอบการ มีให้ถือว่าสถานประกอบการนั้นจัดตั้งสถานศึกษาหรือประกอบกิจการสถานศึกษา โดยจะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของสถานประกอบการซึ่งให้ความรู้หรือให้การฝึกอบรมแก่ผู้เรียนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูมิได้

มาตรา ๒๕ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้จัดในมหาวิทยาลัย วิทยาลัย สถาบันอุดมศึกษา หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น นอกสถานศึกษา หรือจัดด้วยวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของโลก และเป็นไปตามความต้องการหรือความถนัดของผู้เรียนรายบุคคล ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๔

การบริหารและการจัดการศึกษา

ส่วนที่ ๑

การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ

มาตรา ๒๖ กระทรวงมีอำนาจหน้าที่ในการจัด ส่งเสริม สนับสนุน อุดหนุน และกำกับดูแลการจัดการศึกษาของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใด เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

อำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียงการกำหนดนโยบายและแผนการศึกษาแห่งชาติ การดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำกรอบหลักสูตรการศึกษา การติดตามตรวจสอบ วิจัย และประเมินผลการจัดการศึกษา การกำกับดูแลและกำหนดแนวทางการพัฒนาครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา และการส่งเสริมการเรียนรู้

อำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ

มาตรา ๒๗ การจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด แต่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ คำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำไปสู่การบริหารงานด้านการศึกษาในทั้งส่วนกลางและส่วนพื้นที่ ที่มีเอกภาพ มีการบูรณาการกัน

ระหว่างส่วนราชการและหน่วยงานภายในกระทรวงและหน่วยงานอื่น ไม่ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนในการบริหารงาน และยึดหลักการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา ทั้งนี้ ควรกำหนดให้การบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

การจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยจะต้องมีส่วน ราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่รับผิดชอบ ภารกิจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดทำและเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบาย แนวทางการจัดสรรทรัพยากรทางการ ศึกษา การวิจัยด้านการศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒) การจัดทำและเสนอกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรการอาชีวศึกษา มาตรฐานการศึกษา แนวทางการวัดประเมินผลการเรียนรู้ และแนวทางการสนับสนุนทางวิชาการ

(๓) การจัดทำและเสนอเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคล แนวทางการพัฒนาสมรรถนะ และ แนวทางการสนับสนุนความก้าวหน้าทางอาชีพ สำหรับครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา

(๔) การจัดทำและเสนอแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(๕) การจัดทำระบบและแนวทางในการเทียบโอนผลการเรียนรู้ทุกรูปแบบ

มาตรา ๒๘ ให้กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ส่งเสริมให้มีสถานศึกษาของรัฐที่มีปริมาณและ คุณภาพ เพียงพอต่อการรับประกันสิทธิของผู้เรียนในหมวด ๒ และต่อการสนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๖ โดยคำนึงถึงจำนวนและการกระจายตัวของผู้เรียน รวมถึงจำนวนสถานศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จำนวนสถานศึกษาของเอกชน และจำนวนผู้จัดการศึกษาตามมาตรา ๑๗ ที่มีอยู่แล้ว

มาตรา ๒๙ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐอาจถูกแบ่งออกได้เป็นหลายประเภท เพื่อให้ กระทรวงกำหนดแนวทางในการกำกับดูแลที่แตกต่างกันได้หากจำเป็นและเหมาะสม โดยอาจรวมถึงแนวทาง ในการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษา แนวทางในการประกันคุณภาพสถานศึกษา แนวทางในการจัดสรรทรัพยากร ให้แก่สถานศึกษา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กระทรวงกำหนด โดยต้องไม่ขัดหรือแย้งกับ พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ อาจร่วมกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐแห่งอื่น เพื่อรวมตัวกันเป็นกลุ่มสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

มาตรา ๓๑ ให้กระทรวงกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาให้แก่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง โดยสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งจะต้องมีความเป็นอิสระในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อเป้าหมายในการบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖

รายละเอียดในการกระจายอำนาจตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดให้แตกต่างกันสำหรับสถานศึกษา แต่ละประเภทได้ตามหลักเกณฑ์ แนวทาง และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด โดยคำนึงถึงขีดความสามารถและ

ข้อจำกัดในการบริหารของสถานศึกษาแต่ละประเภท แต่หลักเกณฑ์ แนวทาง และเงื่อนไขดังกล่าวจะต้องไม่ขัดกับความเป็นอิสระของสถานศึกษาในวรรคหนึ่ง

รายละเอียดในการกระจายอำนาจตามวรรคหนึ่ง สำหรับกลุ่มสถานศึกษาตามมาตรา ๓๐ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

มาตรา ๓๒ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานของรัฐอาจจัดการศึกษาในรูปแบบนิติบุคคลในกำกับของรัฐได้ หากมีความประสงค์และผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

การตั้งสถานศึกษาให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ให้กระทรวงกำหนดแนวทางในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนสถานศึกษาที่ประสงค์จะเป็นนิติบุคคลสามารถปรับเปลี่ยนและดำเนินงานในรูปแบบนิติบุคคลตามมาตรา ๓๐ ได้อย่างสมบูรณ์

รายละเอียดในการแสดงความประสงค์ ปรับเปลี่ยน และดำเนินงานในรูปแบบนิติบุคคลตามมาตรา ๓๐ สำหรับกลุ่มสถานศึกษาตามมาตรา ๓๐ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

มาตรา ๓๓ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานของรัฐทุกแห่ง มีสิทธิมีส่วนร่วมในการสรรหา คัดเลือก บรรจุ บุคลากรของตนเองได้หากประสงค์ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

สถานศึกษาชั้นพื้นฐานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลในกำกับของรัฐมีสิทธิในการสรรหา คัดเลือก บรรจุ บุคลากรของตนเองได้หากประสงค์ โดยสามารถคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสมและทำสัญญาจ้างงานกับบุคลากรภายใต้กรอบงบประมาณของตนเองได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

มาตรา ๓๔ กระทรวงต้องสนับสนุนให้สถานศึกษาของรัฐชั้นพื้นฐานทุกแห่งจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และหลักการตามมาตรา ๗ ได้อย่างมีคุณภาพ แต่ในกรณีที่สถานศึกษาใดไม่สามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพได้เพราะชุมชนหรือตำบลอันเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาของรัฐมีจำนวนประชากรลดลง มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา หรือมีเหตุอันสมควรอื่นใดที่กระทรวงกำหนด กระทรวงจะกำหนดให้สถานศึกษาใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ร่วมกัน ถ่ายโอนสถานศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสงค์จะรับไปบริหารจัดการ หรือรวมสถานศึกษาของรัฐเข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กระทรวงกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตชุมชนหรือตำบลอันเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาของรัฐนั้นจะต้องอุดหนุนและอำนวยความสะดวกในการเดินทางและให้ความช่วยเหลือด้านอื่นแก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กระทรวงกำหนด

มาตรา ๓๕ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานของรัฐที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษามีหน้าที่จัดให้ผู้เรียนซึ่งประสงค์จะเข้าเรียนในชั้นปีที่หนึ่งของการศึกษาระดับประถมศึกษาได้เข้าเรียนในสถานศึกษานั้นโดยไม่ต้องสอบแข่งขันหรือใช้วิธีการที่เป็นการกีดกันและกระทบต่อสุขภาวะของเด็ก

การรับผู้เรียนเข้าเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของรัฐที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย และสถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรี ในกรณีจำเป็นและสมควร สถานศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาอาจจัดให้มีการจัดวัดระดับการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้ประสงค์จะเข้าเรียนได้ แต่การคัดเลือกนั้นต้องเป็นไปเพื่อวัดผลการเรียนรู้และสมรรถนะในระดับก่อนหน้าเป็นสำคัญ และต้องคำนึงถึงหลักความเสมอภาคในการแข่งขัน

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาชั้นพื้นฐานของรัฐที่จัดการศึกษาเพื่อผู้เรียนซึ่งมีคุณลักษณะพิเศษ มีความสามารถพิเศษ หรือมีลักษณะเป็นการเฉพาะตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

มาตรา ๓๖ ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานแต่ละแห่ง มีคณะกรรมการสถานศึกษาโดยมีอำนาจหน้าที่

(๑) กำหนดเป้าหมาย วางนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

(๒) ให้ความเห็นชอบแผนการบริหารงานวิชาการ แผนการบริหารงบประมาณ แผนการบริหารงานบุคคล แผนการบริหารทั่วไป แผนการดูแลสวัสดิภาพและความปลอดภัยของผู้เรียน

(๓) ให้คำปรึกษาและเสนอแนะ ต่อผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

(๔) ติดตาม กำกับดูแล และตรวจสอบการดำเนินการของสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา และดำเนินการให้มีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารให้สาธารณชนเข้าถึงได้โดยสะดวกเพื่อให้เกิดความโปร่งใส

(๕) รับรองรายงานกิจการประจำปีของสถานศึกษา และดำเนินการให้มีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารให้สาธารณชนเข้าถึงได้โดยสะดวกเพื่อให้เกิดความโปร่งใส

(๖) สร้างโอกาสให้ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมกับการบริหารงาน และการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

(๗) ดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ตามที่กระทรวงกำหนด

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของคณะกรรมการสถานศึกษาตามมาตรา ๓๖ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) คำนึงถึงความเป็นอิสระของการบริหารจัดการสถานศึกษา ประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการสถานศึกษา

(๒) มีรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาที่หลากหลายและสามารถปรับใช้กับสถานศึกษาที่มีขนาด ลักษณะ วัตถุประสงค์ และความพร้อมที่แตกต่างกันได้

(๓) มีองค์ประกอบของ ผู้แทนผู้ปกครองที่ให้ผู้ปกครองเลือกกันเอง ผู้แทนครูที่ให้ครูเลือกกันเอง ผู้แทนองค์กรชุมชนในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาและด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้แทนนักเรียนที่ให้นักเรียนเลือกกันเองเฉพาะในกรณีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจะมีผู้แทนองค์กรทางศาสนาร่วมด้วยก็ได้

(๔) มีกระบวนการได้มาโดยผ่านการปรึกษาหารือกับบุคลากรในสถานศึกษาหรือบุคลากรในกลุ่มสถานศึกษา

(๕) ให้กรรมการสถานศึกษาได้รับการสนับสนุนค่าตอบแทน ทรัพยากร และองค์ความรู้ ที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

(๖) ให้เปิดเผยรายงานการประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาให้สาธารณชนเข้าถึงได้โดยสะดวก

ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการ และเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา

สถานศึกษาหลายสถานศึกษาสามารถมีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันได้

ให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงที่จะต้องปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามวรรคหนึ่งให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นหรือข้อเสนอแนะของสถานศึกษา

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาเฉพาะการศึกษาปฐมวัย และสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๓๘ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาแต่ละแห่งมีองค์กรนักเรียนในรูปแบบสภา หรือรูปแบบคณะกรรมการ หรือทั้งสองรูปแบบ โดยมีหน้าที่

(๑) เป็นตัวแทนของนักเรียนในสถานศึกษาในการสะท้อนปัญหาและความเห็นของนักเรียนต่อผู้บริหารสถานศึกษา

(๒) ร่วมกำหนดนโยบายและกติกาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อนักเรียนในสถานศึกษา โดยต้องมีการเปิดโอกาสให้นักเรียนโดยทั่วไปในสถานศึกษามีส่วนร่วมด้วย

มาตรา ๓๙ โครงสร้าง รูปแบบ องค์ประกอบ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ขององค์กรนักเรียนตามมาตรา ๓๘ ให้เป็นไปตามกติกาที่สถานศึกษากำหนด ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) กติกาดังกล่าวต้องมีการปรึกษาหารือกับนักเรียนในสถานศึกษาดังกล่าว

(๒) องค์ประกอบขององค์กรนักเรียนต้องมีผู้แทนนักเรียนที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากนักเรียน

ให้องค์กรนักเรียนได้รับการสนับสนุนทรัพยากรและองค์ความรู้ที่จำเป็นในการดำเนินการ โดยรัฐอาจมีการให้การสนับสนุนเพิ่มเติม ในกรณีที่องค์กรดังกล่าวมีโครงสร้างหรือแนวทางการดำเนินการที่มีความยืดหยุ่นกับนักเรียนหรือมาจากการมีส่วนร่วมของนักเรียนในระดับที่สูง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๔๐ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษา เฉพาะทางตามความต้องการ และความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐาน การศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

มาตรา ๔๑ การจัดการอาชีวศึกษาเป็นหน้าที่หรืออำนาจของหน่วยงานใด ให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๔๒ การจัดการอุดมศึกษาเป็นหน้าที่หรืออำนาจของหน่วยงานใด ให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยการอุดมศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๔๓ การจัดการการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเป็นหน้าที่หรืออำนาจของหน่วยงานใด ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ประสานและร่วมมือกับหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เพื่อ

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน อุดหนุน หรือกระตุ้นให้เกิดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตามอัธยาศัย

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน อุดหนุน หรือกระตุ้นให้เกิดการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ โดยรวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียง ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่าง เพียงพอ สำหรับการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและประชาชน โดยไม่มีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขใด ๆ ที่จะขึ้นอุปสรรคต่อการเรียนรู้หรือมีลักษณะเป็นการไม่เกื้อหนุนให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้ การจัดระเบียบ เพื่อความเรียบร้อยหรือความปลอดภัยหรือการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามความเหมาะสมสำหรับบุคคลที่มี อายุมากกว่ายี่สิบห้าปี มิให้ถือว่าเป็นข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคหรือมีลักษณะดังกล่าว

(๓) ส่งเสริม สนับสนุน อุดหนุน หรือกระตุ้นให้เกิดการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกทาง การศึกษาและการเรียนรู้ รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ ๒

การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๔๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดการศึกษาปฐมวัยและมีสิทธิจัดการศึกษาทุกระดับและทุกระดับยกเว้นที่กฎหมายกำหนดว่ากระทำมิได้

มาตรา ๔๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรให้กับผู้เรียนหรือสถานศึกษาของรัฐและเอกชนทุกแห่งในท้องถิ่นของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ด้านการศึกษาหรือการเรียนรู้ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองได้

มาตรา ๔๖ ให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดเป้าหมายการกระจายอำนาจทางการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเป็นรายปี และดำเนินการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าเพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรีและต่อสาธารณะเป็นรายปี

การกระจายอำนาจทางการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง อาจประกอบไปด้วยการถ่ายโอนภารกิจในการกำกับดูแลการดำเนินการของสถานศึกษา ภารกิจในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา ภารกิจในการดูแลเรื่องอาหารและนมของผู้เรียนในสถานศึกษา หรือภารกิจในการอำนวยความสะดวกเรื่องการเดินทางระหว่างสถานศึกษา และที่พักอาศัย ซึ่งไม่จำเป็นต้องถูกกระจายและถ่ายโอนพร้อมกันในทุกด้านสำหรับแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

มาตรา ๔๗ การกำหนดเป้าหมายตามมาตรา ๔๖ จะต้องคำนึงถึงความเห็นของกระทรวง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ให้คณะกรรมการสถานศึกษาของแต่ละสถานศึกษามีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๔๖ เพื่อให้มีการถ่ายโอนสถานศึกษาดังกล่าวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

มาตรา ๔๘ ให้กระทรวงมีหน้าที่อำนวยความสะดวก และสนับสนุนองค์ความรู้ ทรัพยากร และงบประมาณที่เพียงพอในการถ่ายโอนภารกิจการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๔๖ รวมถึงประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖

ส่วนที่ ๓

การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน

มาตรา ๔๙ เอกชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคล มีสิทธิจัดการศึกษาทุกรูปแบบและทุกระดับ ภายใต้การกำกับ สนับสนุน ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกจากรัฐ

มาตรา ๕๐ การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยการกำกับ ติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาเอกชน

มาตรา ๕๑ รัฐมีหน้าที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสมทั้งด้านทรัพยากรและด้านวิชาการ เพื่อให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

รัฐต้องจัดให้มีเงินอุดหนุนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ซึ่งต้องรวมถึงเงินอุดหนุนแก่ผู้เรียนโดยต้องเทียบเท่าหรือไม่น้อยกว่าที่อุดหนุนให้ผู้เรียนในสถานศึกษาของรัฐ และอาจรวมถึงเงินอุดหนุนแก่ครูและบุคลากรของสถานศึกษา หรือการอุดหนุนรูปแบบอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาเอกชน

รัฐอาจกำหนดให้สถานศึกษาของเอกชนมีสิทธิได้รับการลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี หรือได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรอื่นตามประมวลรัษฎากรหรือกฎหมายภาษีอากรอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาเอกชน

รัฐอาจส่งเสริม สนับสนุน และดูแลสถานศึกษาเอกชนแบบแยกประเภทเพื่อให้การสนับสนุนที่แตกต่างกันได้ โดยคำนึงถึงภาระในการจัดการศึกษาที่เอกชนดำเนินการแทนรัฐ และรูปแบบของสถานศึกษาเอกชน ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาเอกชน

มาตรา ๕๒ รัฐอาจให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นเพื่อเป็นมาตรการในการจูงใจเอกชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อสาธารณประโยชน์ แหล่งเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาและการเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการเรียนรู้ และกิจการส่งเสริมการเรียนรู้และสุขภาวะของเด็กและเยาวชน

มาตรา ๕๓ ในการจัดการศึกษาของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการดังต่อไปนี้กับเอกชนได้

(๑) มอบหมายให้เอกชนเข้ามาบริหารจัดการหรือดำเนินการโดยใช้ทรัพยากรของรัฐ หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

(๒) สนับสนุนเงินหรือทรัพย์สินให้แก่ผู้เรียนหรือสถานศึกษาของเอกชนแทนการจัดการศึกษาเอง สำหรับการจัดการศึกษาปฐมวัย หากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าการให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ

จะประหยัดและมีประสิทธิภาพดีกว่าการดำเนินการเอง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่
กระทรวงกำหนด

หมวด ๕

กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรพื้นที่ และหลักสูตรสถานศึกษา

มาตรา ๕๔ ให้มีกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นหลักประกันความสอดคล้อง
ของการศึกษาในประเทศ

การกำหนดหลักสูตรตามวรรคหนึ่งต้องเป็นไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖
โดยคำนึงถึงหลักการในมาตรา ๗

มาตรา ๕๕ ในภารกิจที่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้องค์กรหรือหน่วยงานที่
รับผิดชอบภารกิจตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง (๒) มีหน้าที่

- (๑) จัดทำและประกาศใช้กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (๒) รับฟัง รวบรวม ปัญหา อุปสรรค และผลกระทบจากการใช้กรอบหลักสูตรจากผู้ปฏิบัติ
- (๓) วิจัยและประเมินผลการใช้กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานผล
ต่อหน่วยงานภายในกระทรวงและต่อสาธารณชน
- (๔) ทบทวน ปรับปรุงกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก ๆ ห้าปี
โดยอ้างอิงจากผลการใช้กรอบหลักสูตรและผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมินสถานศึกษา และการ
ประเมินระบบการศึกษา และเพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของโลกและความจำเป็นของประเทศ
- (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกรอบหลักสูตรพื้นที่ตามมาตรา ๕๖ โดยอาศัยความร่วมมือกับ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดหลักสูตรสถานศึกษาตามมาตรา ๕๘ โดยสนับสนุนการพัฒนา
ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้และความ
พร้อมในการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ การจัดกระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผลการ
เรียนรู้

ทั้งนี้ กระบวนการพัฒนา ปรับปรุง และประกาศใช้กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้เรียน บิดา มารดา ผู้ปกครอง ครูผู้สอน รวมถึงการศึกษาวิจัย และการวิเคราะห์
แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกและการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา

มาตรา ๕๖ ให้มีกรอบหลักสูตรพื้นที่เฉพาะของแต่ละจังหวัดหรือของแต่ละกลุ่มจังหวัดก็ได้ ในกรณีที่ต้องการบริหารส่วนจังหวัดในจังหวัดที่เกี่ยวข้องมีความประสงค์ โดยเป็นการนำกรอบหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานมาบูรณาการเข้ากับบริบท องค์กรความรู้ และภูมิปัญญาในพื้นที่

ในภารกิจที่เกี่ยวกับกรอบหลักสูตรพื้นที่ ให้กลไกของกระทรวงศึกษาธิการในระดับจังหวัด มีหน้าที่จัดทำกรอบหลักสูตรพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันวิชาการ องค์กร ชุมชน ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคมในพื้นที่ ทั้งนี้ หลายจังหวัดอาจร่วมมือกันจัดทำกรอบหลักสูตรพื้นที่ สำหรับกลุ่มจังหวัดก็ได้ เพื่อเสนอต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ของแต่ละจังหวัดหรือของหลายจังหวัดร่วมกันมีหน้าที่พิจารณา และอนุมัติกรอบหลักสูตรพื้นที่ของแต่ละจังหวัดหรือของหลายจังหวัดร่วมกัน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๗ การจัดทำกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๕๕ และกรอบหลักสูตร พื้นที่ตามมาตรา ๕๖ ต้องเน้นไปที่การกำหนดเป้าหมายของการศึกษาในแต่ละระดับ โดยไม่จำกัดความเป็นอิสระ ของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามมาตรา ๕๘ และออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับวัฒนธรรม ความจำเป็น หรือความต้องการของแต่ละสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

มาตรา ๕๘ ให้มีหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะของแต่ละสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือในหลายสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันก็ได้ โดยเป็นการจัดทำหลักสูตรและออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับวัฒนธรรม ความจำเป็น หรือความต้องการของแต่ละสถานศึกษา โดยคำนึงถึงเป้าหมายที่ถูกกำหนด ในกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๕๕ และกรอบหลักสูตรพื้นที่ตามมาตรา ๕๖

ในภารกิจที่เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่

(๑) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรอบหลักสูตรพื้นที่ โดยให้หลักสูตรมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและผู้เรียน ในสถานศึกษานั้น ๆ

(๒) รับฟัง รวบรวม ปัญหา อุปสรรค และผลกระทบจากการใช้หลักสูตรจากผู้ปฏิบัติ

(๓) ประเมินผลการใช้หลักสูตร และรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและต่อสาธารณชน

(๔) ทบทวน ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(๕) พัฒนาขีดความสามารถของครูและบุคลากรเพื่อจัดการเรียนการสอนและประเมินผู้เรียน ตามหลักสูตรสถานศึกษา

(๖) ออกแบบเครื่องมือประเมินและประเมินความก้าวหน้าผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษา

การปรับใช้กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตาม (๑) ต้องเป็นไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ โดยคำนึงถึงหลักการในมาตรา ๗

หลักสูตรของสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องมีความยืดหยุ่นที่ผู้เรียนสามารถ เลือกเรียนได้ตามความถนัดหรือความประสงค์จะศึกษาต่อ

ในการดำเนินการตามวรรคสี่ หากสถานศึกษาไม่สามารถจัดให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัดหรือความประสงค์ได้ครบถ้วน ให้มีระบบที่ผู้เรียนสามารถไปศึกษา ณ สถานศึกษาอื่น ศึกษาด้วยวิธีการอื่นหรือศึกษาด้วยรูปแบบอื่นในวิชาที่ตนต้องการ แล้วเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาหรือจากประสบการณ์นอกสถานศึกษามาใช้ในสถานศึกษาได้โดยสะดวก

หมวด ๖

การประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรา ๕๙ การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบไปด้วยการประเมินคุณภาพการศึกษา และกลไกในการกำกับดูแลและสนับสนุนสถานศึกษา และระบบการศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ โดยคำนึงถึงหลักการในมาตรา ๗

การประกันคุณภาพการศึกษา มีสองระดับ คือ

(๑) การประกันคุณภาพสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอก

(๒) การประกันคุณภาพระบบการศึกษา

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

ระบบการประกันคุณภาพการอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๖๐ ให้สถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพสถานศึกษาภายใน โดยให้ถือว่าการประกันคุณภาพสถานศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพระบบการศึกษา

มาตรา ๖๑ ให้รัฐจัดให้มีการประกันคุณภาพสถานศึกษาภายนอก โดยให้ดำเนินการสำหรับสถานศึกษาทุกแห่งด้วยกรอบเวลาที่กระทรวงกำหนด โดยมีการจัดทำรายงานเสนอต่อสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน สารของรายงานตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผลการประเมินตามมาตรฐานสถานศึกษา และผลการประเมินเชิงคุณภาพที่มีข้อเสนอแนะที่ลึกซึ้งเพียงพอและเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหรือพัฒนาต่อยอดการดำเนินการของสถานศึกษาในอนาคต

มาตรา ๖๒ ให้รัฐจัดให้มีการประกันคุณภาพระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อสถานศึกษาทุกแห่ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะรัฐมนตรี และเปิดเผยต่อสาธารณชน

มาตรา ๖๓ การประเมินคุณภาพการศึกษามีสามระดับ คือ การประเมินผู้เรียน ประเมินสถานศึกษา และการประเมินระบบการศึกษา

ในการประกันคุณภาพสถานศึกษา และการประกันคุณภาพระบบการศึกษา ให้ใช้ข้อมูลสารสนเทศ ที่รวบรวมจากการประเมินสามระดับประกอบกัน

มาตรา ๖๔ การประเมินผู้เรียนต้องเป็นไปเพื่อการรับรู้พัฒนาการของผู้เรียนตามเป้าหมาย การจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากสมรรถนะ พฤติกรรมในการเรียนรู้ การปฏิบัติตน และพัฒนาการของผู้เรียน เป็นสำคัญ และต้องมีการแจ้งผลการประเมินพัฒนาให้แก่ผู้เรียน ครูและผู้ปกครองเพื่อเป็นข้อมูลป้อนกลับ ให้ผู้เรียน ครูและผู้ปกครองสามารถพัฒนาและสนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

การประเมินผู้เรียนเป็นหน้าที่ของผู้เรียนและครู

ครูมีหน้าที่ออกแบบการประเมินให้ยืดหยุ่น มีวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งมีความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้

การประเมินเพื่อตัดสินผลเพื่อการเลื่อนระดับชั้น และเพื่อการเข้าศึกษาต่อ ให้สถานศึกษา ใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสในการเข้าศึกษาต่อ โดยดำเนินการอย่างเปิดเผย เป็นธรรม และเสมอภาค

กระทรวงจะจัดให้มีการประเมินผู้เรียนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินคุณภาพสถานศึกษา หรือคุณภาพระบบการศึกษาก็ได้ โดยอาจใช้วิธีการสุ่มประเมิน แต่การประเมินดังกล่าวจะต้องไม่ก่อให้เกิด ภาระกับผู้เรียน และต้องให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับข้อมูลผลการประเมินนั้น

มาตรา ๖๕ การประเมินสถานศึกษาคือการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อนคุณภาพ ของสถานศึกษา ซึ่งอาจใช้วิธีการตรวจเยี่ยมหรือวิธีการอื่นที่เป็นการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพก็ได้ โดยอาจใช้วิธีที่เหมือนหรือแตกต่างกันสำหรับสถานศึกษาแต่ละประเภทได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

ให้นำความพึงพอใจจากนักเรียน ผู้ปกครอง ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา และชุมชนรอบข้าง สถานศึกษา มาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการประเมินสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖๖ การประเมินระบบการศึกษาคือการรวบรวมข้อมูลเพื่อแสดงให้เห็นภาพรวม ของคุณภาพการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับความเสมอภาคในระบบการศึกษา ประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากร และประเด็นปัญหาที่ควรพิจารณาแก้ไข โดยให้มีการทบทวนประเด็นสำคัญที่ต้องประเมินอย่างสม่ำเสมอ

ผลการประเมินตามวรรคหนึ่งจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ

มาตรา ๖๗ การประเมินตามมาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖ จะต้องไม่ทำให้เกิดภาระ ด้านการจัดทำเอกสารหลักฐานและภาระด้านอื่น ๆ ต่อสถานศึกษา ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาเกินความจำเป็น และจะต้องไม่กระทบต่อกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

มาตรา ๖๘ ให้มีองค์กรมหาชนทำหน้าที่จัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งอาจรวมถึง การประเมินผลทางการศึกษา การทดสอบทางการศึกษา และการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมจากกระทรวงและสถานศึกษา

ให้การประกันคุณภาพสถานศึกษาภายนอกตามมาตรา ๖๑ เป็นการดำเนินการโดยองค์การมหาชน ตามวรรคหนึ่ง หรือโดยองค์กรเอกชนหรือหน่วยงานประกันคุณภาพจากต่างประเทศที่องค์การมหาชน ตามวรรคหนึ่งอนุญาตให้มาดำเนินการ โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

ให้การประกันคุณภาพระบบการศึกษาตามมาตรา ๖๒ เป็นการดำเนินการโดยองค์การมหาชน ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่สถานศึกษาใดไม่ผ่านการประเมินสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ถูกกำหนด โดยกลไกการประกันคุณภาพสถานศึกษาภายนอกในมาตรา ๖๑ ในหลายรอบติดกันตามที่กระทรวงกำหนด ให้กระทรวงเร่งดำเนินการด้วยมาตรการเฉพาะที่กระทรวงกำหนด ซึ่งต้องประกอบไปด้วยมาตรการเพื่อให้ สถานศึกษากลับมามีมาตรฐานเพียงพอที่จะให้บริการต่อประชาชนได้โดยเร็ว และมาตรการเพื่อให้เกิดการรับ ผิดชอบ ซึ่งอาจรวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียงบทลงโทษสำหรับผู้ที่มีความมีส่วนรับผิดชอบ การเปลี่ยนผู้บริหาร การปิด สถานศึกษา หรือการให้เอกชนเข้ามาดำเนินการตามมาตรา ๕๓ (๑)

สถานศึกษาที่ได้รับการประเมินตามวรรคหนึ่งสามารถอุทธรณ์ผลการประเมินสถานศึกษา ต่อกระทรวงได้

หมวด ๗

ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๗๐ การจัดสรรทรัพยากรบุคคลในสถานศึกษาต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖

ให้กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและทบทวน แนวทางการจัดสรรทรัพยากรบุคคลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สถานศึกษามีบุคลากรที่มีคุณภาพในจำนวนเพียงพอ ต่อเนื่อง และครบทุกระดับชั้น โดยคำนึงถึงการกระจายทรัพยากรบุคคลเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งสามารถจัด การศึกษาที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียนได้อย่างเสมอภาค

การจัดสรรทรัพยากรบุคคลตามวรรคสองไม่จำเป็นต้องใช้สัดส่วนบุคลากรต่อนักเรียนในอัตรา ที่เท่ากันสำหรับสถานศึกษาแต่ละขนาดหรือประเภท ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๗๑ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษามีหน้าที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ โดยต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพเด็ก และต้องเคารพสิทธิผู้เรียนในหมวด ๒

มาตรา ๗๒ ครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือเป็นบุคลากรในสาขาหรือตำแหน่งที่มีความจำเป็นเฉพาะ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) ครูหรือผู้ที่จัดการศึกษาในสถานศึกษาตามมาตรา ๑๗

(๒) ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา

(๓) ผู้ที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย

(๔) วิทยากรพิเศษที่สถานศึกษาเห็นว่ามีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา

มาตรา ๗๓ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) ผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรา ๑๗

(๒) ผู้บริหารสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา

(๓) ผู้บริหารการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ ให้มีผู้บริหารสถานศึกษาคนหนึ่งรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และเป็นผู้บริหารสูงสุดของครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา โดยจะให้มีรองผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามความจำเป็นและเหมาะสมด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หลักเกณฑ์ในการสรรหาและการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยต้องเปิดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานั้น ๆ มีส่วนร่วมในการสรรหาและเสนอความเห็น และต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใส ทั้งนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการกลุ่มสถานศึกษามีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมได้สำหรับสถานศึกษาหรือกลุ่มสถานศึกษานั้น ๆ

มาตรา ๗๔ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาสามารถมีได้หลากหลายตำแหน่งซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียง ศึกษานิเทศก์ นักจิตวิทยา นักการภารโรง นักธุรการ นักการเงิน นักพัสดุ นักโภชนาการ นักเทคโนโลยีการศึกษา ผู้ช่วยดูแลเด็กปฐมวัย

ประเภทและคุณสมบัติเบื้องต้นของบุคลากรทางการศึกษาตามวรรคหนึ่งให้มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ศึกษานิเทศก์ตามวรรคหนึ่งจะต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และคุณสมบัติอื่น ๆ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๗๕ ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีการผลิตครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ สมรรถนะสูง และในปริมาณที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖

การดำเนินการของกระทรวงเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายในวรรคหนึ่ง ต้องรวมถึงการกำกับและประสานกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับระบบและกระบวนการในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการกำกับและประสานกับองค์กรหรือสาขาวิชาชีพครูตามมาตรา ๘๒ เกี่ยวกับกลไกควบคุมมาตรฐานการผลิตและพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๗๖ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และ บุคลากรทางการศึกษา สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งรวมถึงข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานประจำและพนักงานไม่ประจำ ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าบุคลากรดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติและสมรรถนะเพียงพอที่จะทำงานในบทบาทดังกล่าว

ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และ บุคลากรทางการศึกษา อาจปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษามากกว่าหนึ่งแห่งได้ หากเป็นประโยชน์ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๗๗ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่นของครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ที่ยินยอมและสมัครใจปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาห่างไกล สถานศึกษาในพื้นที่เสี่ยงภัย สถานศึกษาที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากร สถานศึกษาที่มีปัญหาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นพิเศษมาก่อนหน้า หรือปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการศึกษาตามมาตรา ๙ อาจมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือสิทธิประโยชน์อื่นเพิ่มเติม ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ที่ยินยอมและสมัครใจปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาใดสถานศึกษาหนึ่งอย่างต่อเนื่อง อาจมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน สวัสดิการ หรือสิทธิประโยชน์อื่นเพิ่มเติมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยต้องคำนึงถึงผลการประเมินตามมาตรา ๘๐ ประกอบด้วย

บุคลากรในสถานศึกษาไม่เป็นข้าราชการ ต้องได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทน และการคุ้มครองสิทธิแรงงาน ไม่น้อยกว่าที่กฎหมายแรงงานกำหนด

นักศึกษาวิชาชีพครูมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมในช่วงการฝึกสอนในสถานศึกษาตามที่กระทรวงกำหนด

มาตรา ๗๘ กระทรวงต้องกำหนดมาตรฐานและกลไกตรวจสอบเพื่อให้ครูไม่มีภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ หรือที่เป็นการรบกวนและเบียดบังเวลาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖

กระทรวงต้องมีมาตรการป้องกันมิให้หน่วยงานของรัฐสั่งการหรือมอบหมายกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ อันจะทำให้ครูไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่หลักได้เต็มกำลังความสามารถหรือทำให้ผู้เรียนไม่มีเวลาเพียงพอในการเรียนกับครู โดยหน่วยงานของรัฐใดที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานนั้นละเว้นหรือจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฯ และให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยด้วย

กระทรวงต้องจัดให้ทุกสถานศึกษามีบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ใช่ครูและผู้บริหารสถานศึกษา

อย่างเหมาะสมและเพียงพอในการสนับสนุนการเรียนการสอน การบริหารจัดการ การดูแลสวัสดิภาพของผู้เรียน และการดำเนินงานอื่นที่มีใช้การจัดกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ในกรณีที่สถานศึกษาตั้งอยู่ใกล้เคียงกัน จะมีบุคลากรดังกล่าวร่วมกันทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

มาตรา ๗๙ กระทรวงต้องสนับสนุนให้ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งที่เป็นข้าราชการและไม่ได้เป็นข้าราชการมีสิทธิอย่างเสมอภาคในการเข้าถึงการพัฒนาสมรรถนะอย่างสม่ำเสมอ และในการเติบโตบนเส้นทางอาชีพ

การพัฒนาสมรรถนะของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ควรเน้นการใช้สถานศึกษาเป็นฐาน รวมถึงการให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมโดยตรงในการออกแบบแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของตนเอง

มาตรา ๘๐ ระบบการติดตามและประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการประเมินตามสภาพความเป็นจริง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้พิจารณาจากข้อมูลดังต่อไปนี้เป็นหลัก

- (๑) ผลสัมฤทธิ์หรือพัฒนาการของผู้เรียน โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖
- (๒) ข้อมูลจากครู ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน และผู้ปกครอง
- (๓) ข้อมูลจากชุมชนใกล้เคียง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

การเลื่อนตำแหน่ง การปรับค่าตอบแทน หรือความก้าวหน้าทางอาชีพของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ต้องคำนึงถึงผลการประเมินตามวรรคหนึ่งเป็นหลัก

มาตรา ๘๑ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษามีสิทธิและเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคมหรือองค์กรอื่นใด เพื่อปกป้องผลประโยชน์ในหน้าที่การงาน

มาตรา ๘๒ ให้มีองค์กรหรือสภาวิชาชีพครู มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออก พักใช้ และเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ดูแล ส่งเสริม ช่วยเหลือด้านสวัสดิการและประโยชน์อื่นใด รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู และเปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ มีใบประกอบวิชาชีพครูได้ตามความเหมาะสม

ให้องค์กรหรือสภาวิชาชีพครูตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล

การจัดตั้ง โครงสร้าง การเป็นสมาชิก การบริหาร และการดำเนินการขององค์กรหรือสภาวิชาชีพครูตามวรรคหนึ่ง และอำนาจหน้าที่อื่น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น

คณะกรรมการขององค์กรหรือสภาวิชาชีพครูตามวรรคหนึ่งต้องประกอบด้วยผู้แทนของครู และกรณีที่มีการจัดตั้งสมาคมครูตามมาตรา ๘๑ ที่เป็นที่ยอมรับของครูในวงกว้าง ควรพิจารณาให้มีผู้แทนจากสมาคมดังกล่าวร่วมเป็นกรรมการด้วย

มาตรา ๘๓ ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา

หมวด ๘

ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

มาตรา ๘๔ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดมาตรการด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อน หรือการยกเว้นภาษี หรือสิทธิประโยชน์อย่างอื่น ตามความเหมาะสมและความจำเป็น สำหรับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ หรือสถาบันสังคมอื่น ที่ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา หรือบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๘๕ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาอย่างเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ครอบคลุม และต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) จัดสรรเงินอุดหนุนให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐทุกสังกัดในรูปแบบเงินอุดหนุนทั่วไปที่ไม่กำหนดวัตถุประสงค์ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินขั้นต้นในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖

(๒) จัดสรรเงินอุดหนุนให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชนโดยต้องเทียบเท่าหรือไม่น้อยกว่าที่อุดหนุนให้ผู้เรียนในสถานศึกษาของรัฐ และอาจรวมถึงเงินอุดหนุนแก่ครูและบุคลากรของสถานศึกษา หรือการอุดหนุนรูปแบบอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาเอกชน

(๓) จัดสรรเงินอุดหนุนให้ผู้จัดการศึกษาตามมาตรา ๑๗ โดยต้องเทียบเท่าหรือไม่น้อยกว่าที่อุดหนุนให้ผู้เรียนในสถานศึกษาของรัฐ

(๔) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม

(๕) จัดสรรเงินอุดหนุนเพิ่มเติมให้สถานศึกษาบางประเภท บางแห่ง หรือเพื่อบางวัตถุประสงค์

(๖) จัดสรรเงินอุดหนุนโดยตรงให้ผู้เรียนเพื่อวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการเรียนรู้

(๗) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ในรูปแบบกองทุนหรือรูปแบบอื่น

(๘) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนและผู้จัดการศึกษา ตามมาตรา ๑๗ ในรูปแบบกองทุนหรือรูปแบบอื่น

(๙) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในรูปแบบกองทุนหรือรูปแบบอื่น

(๑๐) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ในรูปแบบกองทุนหรือรูปแบบอื่น

(๑๑) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรด้านอื่นๆ

มาตรา ๘๖ การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษาของรัฐตามมาตรา ๘๕ (๑) ต้องคำนึงถึงหลักความเสมอภาคทางการศึกษา และสนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่ง สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ โดยคำนึงถึงคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ความเพียงพอ และคุณภาพของครูผู้สอน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และระบบสนับสนุนนักเรียนและโครงสร้างพื้นฐาน

ในการจัดสรรงบประมาณตามวรรคหนึ่ง หน่วยงานต้นสังกัดต้องจัดสรรให้ไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินขั้นต่ำในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยให้จัดสรรให้เป็นเงินอุดหนุนทั่วไปที่ไม่กำหนดวัตถุประสงค์ โดยแบ่งออกเป็นสองกรณี

(๑) ในกรณีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่เป็นนิติบุคคล จำนวนเงินขั้นต่ำดังกล่าวจะต้องถูกคำนวณเพื่อให้เพียงพอสำหรับงบดำเนินการ งบลงทุนซึ่งรวมถึงค่าที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง และงบสำหรับงานอื่น ๆ ของสถานศึกษา โดยจะต้องครอบคลุมงบบุคลากรซึ่งรวมถึงเงินเดือนหรือค่าจ้างเป็นการเพิ่มเติมด้วยหากสถานศึกษาประสงค์จะสรรหา บรรจุ บุคลากรของตนเองตามมาตรา ๓๓

(๒) ในกรณีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล จำนวนเงินขั้นต่ำดังกล่าวจะต้องถูกคำนวณเพื่อให้เพียงพอสำหรับงบดำเนินการ และงบสำหรับงานอื่นๆของสถานศึกษา โดยไม่รวมถึงงบลงทุนซึ่งรวมถึงค่าที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง และงบบุคลากรซึ่งรวมถึงเงินเดือนหรือค่าจ้าง

ในการกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวง โดยให้มีการศึกษาวิจัย และการปรึกษาหารือกับกระทรวงการคลังและสำนักงานประมาณ ในการกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาตามวรรคสาม ให้กำหนดโดยคำนึงถึงขนาด ที่ตั้ง ประเภท วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ค่าครองชีพ และความหลากหลายของผู้เรียน และปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง โดยให้พิจารณาพบทวนอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี

มาตรา ๘๗ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) งบประมาณหรือเงินอุดหนุนตามมาตรา ๘๕

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้สถานศึกษา

(๓) เงินที่ได้จากการจัดกิจกรรมหรือการให้บริการของสถานศึกษา

(๔) เงินหรือผลประโยชน์อื่นที่สถานศึกษาได้รับ

(๕) ดอกผลของรายได้

รายได้ตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นสิทธิของสถานศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษา และแก่ผู้เรียน โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

สถานศึกษาต้องจัดทำและเปิดเผยรายงานการเงินอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกปีต่อประชาคมรอบข้าง สถานศึกษา ผู้ปกครอง และผู้เรียน ในรูปแบบที่ประชาชนเข้าถึงได้โดยทั่วไปตลอดเวลาและวิเคราะห์ต่อไป

มาตรา ๘๘ เงินรายได้ตามมาตรา ๘๗ ให้สถานศึกษานำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา และแก่ผู้เรียน ดังต่อไปนี้

(๑) จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน

(๒) พัฒนาสถานศึกษา

(๓) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรวมทั้งค่าจ้างบุคลากรที่จำเป็น

(๔) ช่วยเหลือผู้เรียนที่ยากไร้หรือจำเป็น

(๕) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาอื่น

(๖) สวัสดิการบุคลากรในสถานศึกษา

(๗) ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคของสถานศึกษา

(๘) ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นหรือเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรา ๘๙ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานของรัฐมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่นที่อยู่ในความครอบครองของสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงกำหนด

มาตรา ๙๐ กระทรวงจะจัดให้มีระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุขึ้นเป็นการเฉพาะสำหรับสถานศึกษาก็ได้ โดยระเบียบดังกล่าวต้องมีความยืดหยุ่น คล่องตัว โปร่งใส และก่อให้เกิดความเป็นอิสระแก่สถานศึกษา โดยอาจกำหนดให้สถานศึกษาแต่ละประเภทและแต่ละพื้นที่มีระเบียบที่แตกต่างกันได้ เพื่อให้สอดคล้องกับความจำเป็น

ให้ถือว่าสถานศึกษาของรัฐตามวรรคหนึ่งเป็นหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

หมวด ๙
เทคโนโลยีและข้อมูลเพื่อการศึกษา

มาตรา ๙๑ รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการรับส่ง วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม การสื่อสารดิจิทัล อินเทอร์เน็ต และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรา ๙๒ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่สถานศึกษาสามารถนำไปเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา และที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ในทุกสถานที่และทุกเวลา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต โดยจัดให้มีเงิน สนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต ทั้งนี้ โดยต้องเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา ๙๓ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ ในรูปแบบสื่อเทคโนโลยี รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น เพื่อพัฒนาผู้เรียน ครู และส่งเสริมการศึกษาและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต โดยจัดให้มีเงิน สนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต ทั้งนี้ โดยต้องเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา ๙๔ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต ผู้ดูแล และผู้ใช้ประโยชน์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีสมรรถนะในการผลิต การดูแล และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๙๕ รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

มาตรา ๙๖ ให้มีกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายสำหรับการดำเนินการตามมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ และมาตรา ๙๕ รวมถึงการดำเนินการอื่นๆ ตามที่กระทรวงกำหนด

ให้กองทุนตามวรรคหนึ่งมีรายได้จากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน เงินที่ได้รับการจัดสรร จากกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคม รวมถึงรายได้หรือผลประโยชน์อื่นใด จากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวง กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการผลิต การวิจัย และการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

ผลการดำเนินงานรายปีของกองทุน และผลผลิตจากการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่เกิดจากกองทุนตามวรรคหนึ่งต้องเปิดเผยต่อสาธารณชน

มาตรา ๙๗ ให้มีกลไกภายในกระทรวงทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิต และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรา ๙๘ ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สถานศึกษา หน่วยงาน และกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในทุกรูปแบบและทุกระดับ รวมถึงข้อมูลอื่นตามรายการ ที่กระทรวงกำหนด เพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ ด้านการศึกษา และการบริหารจัดการการศึกษาของประเทศ

ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานันทักข้อมูลในระบบเทคโนโลยี สารสนเทศตามวรรคหนึ่ง ตามรายการ มาตรฐานข้อมูล มาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล วิธีการ และระยะเวลา ที่กระทรวงกำหนด ซึ่งต้องรวมถึงข้อมูลรายรับรายจ่ายของสถานศึกษาด้วย

กระทรวงต้องยินยอมให้หน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษา หรือเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เข้าถึงข้อมูล และมีอำนาจส่งข้อมูลให้แก่หน่วยงานอื่นที่จำเป็นต้องใช้ที่มีใช้เพื่อการพาณิชย์ได้ แต่จะเปิดเผยข้อมูล ส่วนบุคคลที่จะกระทบต่อสิทธิในความเป็นส่วนตัวของบุคคลมิได้

กระทรวงต้องจัดให้มีมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนและบูรณาการข้อมูล การจัดการศึกษาระหว่างระบบสารสนเทศทางการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในกระทรวง และระหว่าง กระทรวง เพื่อให้สามารถร่วมใช้และโอนถ่ายข้อมูลได้

มาตรา ๙๙ ให้กระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศทั้งหมดที่อยู่ในการครอบครองหรือควบคุมดูแลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกตลอดเวลา

การเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นในรูปแบบที่ประชาชนนำไปวิเคราะห์ ต่อได้และเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลได้

ข้อมูลที่ได้รับการยกเว้นจากการเผยแพร่ตามวรรคหนึ่ง ให้จำกัดอยู่ที่ข้อมูลที่ทางกระทรวง กำหนดว่าต้องไม่เผยแพร่เพราะเป็นความลับของทางราชการ เพราะเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือเพราะด้วยเหตุผลอื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๐๐ ให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการศึกษาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ให้หน่วยงานผู้รักษาการตามกฎหมายดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

หากกรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวได้ ให้หน่วยงานผู้รักษาการตามกฎหมายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติขยายระยะเวลาอีกได้ไม่เกินหนึ่งปี เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ให้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งเป็นอันยกเลิก

มาตรา ๑๐๑ ให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการเพื่อให้มีการจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการใหม่ โดยการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการใหม่ตามวรรคหนึ่ง จะต้องสอดคล้องกับ มาตรา ๒๗ และหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๒ ให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานทางการศึกษา และคณะกรรมการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีฐานะและหน้าที่อำนาจเช่นเดิมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ไปเป็นส่วนราชการอื่นในกระทรวงศึกษาธิการ

ให้ผู้ใดมีความประสงค์ที่จะโอนไปปฏิบัติงานที่ส่วนราชการอื่นที่ไม่เป็นไปตามวรรคสอง แจ้งความประสงค์ต่อผู้บังคับบัญชาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้บังคับบัญชายินยอมให้ผู้ผู้นั้นโอนไปปฏิบัติงานที่ส่วนราชการดังกล่าวได้

มาตรา ๑๐๓ ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้สามารถต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ต่อไป

ครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่และยังไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสิทธิขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๑๐๔ ให้ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ ค่าตอบแทน สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามอัตราเดียวกับที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๕ ให้สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่ตามมาตรา ๖๘ โดยอาจแบ่งหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกาไปก่อน จนกว่าจะมีการออกกฎหมายเพื่อบูรณาการการทำงานของทั้งสององค์กรนี้เข้าด้วยกันเพื่อความเป็นเอกภาพของระบบการศึกษา ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐๖ ให้กองทุนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังต่อไปนี้ ดำเนินการต่อไปตามหลักการของพระราชบัญญัตินี้และเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการแก้ไขกฎหมายหรือกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๑) ให้กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาและกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ดำเนินการต่อไปตามที่กฎหมายว่าด้วยกองทุนแต่ละประเภทกำหนด โดยให้ถือเป็นกองทุนประเภทหนึ่งที่อาจได้รับการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรจากรัฐตามมาตรา ๘๕ (๗)

(๒) ให้กองทุนส่งเสริมโรงเรียนในระบบดำเนินการต่อไปตามที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาเอกชนกำหนด โดยให้ถือเป็นกองทุนประเภทหนึ่งที่อาจได้รับการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรจากรัฐตามมาตรา ๘๕ (๘)

(๓) ให้กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดำเนินการต่อไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด โดยให้ถือเป็นกองทุนตามมาตรา ๙๖ และเป็นกองทุนที่อาจได้รับการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรจากรัฐตามมาตรา ๘๕ (๙)

มาตรา ๑๐๗ ให้ถือว่ามาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๙๘ จนกว่าจะมีการประกาศใหม่

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการ และเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาได้เต็มตาม ศักยภาพในการเดินตามเส้นทางที่ตนใฝ่ฝัน รวมถึงในการพัฒนาประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ทั้งในมิติของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การสร้างความเสมอภาคทางโอกาส และการ พุ่มพักวัฒนธรรมประชาธิปไตยในสังคม แนวทางในการพัฒนาการศึกษาจึงควรมีกฎหมายที่วางหลักการที่ สำคัญในการรับประกันสิทธิผู้เรียนในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและสวัสดิการที่ครอบคลุม คุ้มครอง สิทธิผู้จัดการศึกษาที่หลากหลายอย่างเสมอภาค พัฒนาหลักสูตรให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง วาง กลไกในการประกันคุณภาพการศึกษา ยกระดับประสิทธิภาพในการทำงานของครู ผู้บริหารสถานศึกษา และ บุคลากรทางการศึกษา กระตุ้นการผลิตและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปฏิรูปการจัดสรร งบประมาณให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้เรียน สร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมการ เรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับคนทุกช่วงวัย วางแนวทางการออกแบบโครงสร้างของหน่วยงานด้านการศึกษาให้ทำงาน ได้อย่างบูรณาการและคล่องตัวโดยลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน สนับสนุนการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา โดยตรง พื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเพิ่มการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา จึง สมควรมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัด การศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในอนาคต จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ให้คำจำกัดความของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและตีความกฎหมายตรงกันไม่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๓ หมวด ๑ ความมุ่งหมายและหลักการ

กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้บุคคล ทุกคนทุกช่วงวัยพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพในการเดินตามเส้นทางที่ตนมุ่งหมาย รับผิดชอบตนเอง อยู่ร่วมกับ ผู้อื่น เป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมกับสังคม และเป็นกำลังสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน

ของประเทศและในการสร้างสังคมอันพึงประสงค์ และกำหนดหลักการในการจัดการการศึกษา (ร่างมาตรา ๖ ถึง ร่างมาตรา ๗)

๒.๔ หมวด ๒ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ส่วนที่ ๑ สิทธิของผู้เรียน

๒.๔.๑ บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการได้รับการศึกษาอย่างน้อยตั้งแต่แรกเกิดจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือเทียบเท่า โดยรัฐต้องจัดหรืออุดหนุนให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และโดยไม่เลือกปฏิบัติด้วยเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ สถานะทางสังคม สถานะทางเศรษฐกิจ หรือความเชื่อทางศาสนา (ร่างมาตรา ๘)

๒.๔.๒ บุคคลมีสิทธิและโอกาสในการได้รับบริการการคัดกรองและวินิจฉัยเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับความจำเป็นเฉพาะ ความต้องการพิเศษ ความพิการหรือทุพพลภาพ หรือความสามารถพิเศษ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สิทธิและโอกาสได้รับการดูแลสนับสนุนเพิ่มเติมเป็นพิเศษเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการดำรงชีวิตโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือเมื่อพบความจำเป็นเฉพาะ ความต้องการพิเศษ ความพิการหรือทุพพลภาพ หรือความสามารถพิเศษ ซึ่งรวมถึงบริการการคัดกรองและวินิจฉัยอย่างต่อเนื่อง (ร่างมาตรา ๙)

๒.๔.๓ บุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส มีสิทธิและโอกาสได้รับการดูแลสนับสนุนเพิ่มเติมเป็นพิเศษเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการดำรงชีวิต (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๔.๔ สิทธิพื้นฐานของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องได้รับ เช่น หลักสูตร ที่มีคุณภาพ หนังสือเรียน สื่อ อุปกรณ์การเรียน เทคโนโลยีด้านการศึกษา อาหารและนม การป้องกัน คัดกรอง และดูแลรักษาสุขภาพจิต พื้นที่การเรียนรู้ที่ปลอดภัย บริการขนส่งหรือการอุดหนุนค่าเดินทาง เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๔.๕ หากผู้เรียนมีความจำเป็นต้องออกจากสถานศึกษาของรัฐ ให้กระทรวงศึกษา รับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ผู้เรียนในรูปแบบที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมต่อวิถีชีวิตของผู้เรียน (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๔.๖ สิทธิของบุคคลที่พำนักในประเทศไทยที่มีอายุยี่สิบห้าปีหรือน้อยกว่าในการเข้าใช้บริการแหล่งการเรียนรู้ของรัฐได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

๒.๕ หมวด ๒ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ส่วนที่ ๒ สิทธิและหน้าที่ของครอบครัว ผู้ปกครอง และผู้จัดการศึกษา

๒.๕.๑ สิทธิพื้นฐานที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ต้องได้รับดังนี้ (๑) สิทธิได้รับการสนับสนุนจากรัฐในการเข้าถึงการเรียนรู้และการพัฒนาสมรรถนะในการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ (๒) สิทธิเข้าถึงข้อมูล สถิติ สารสนเทศ ที่จำเป็นหรือเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและการจัดการศึกษาของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ (๓) สิทธิได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๕.๒ หน้าที่ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีดังนี้ (๑) จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับ และให้ได้รับรู้ถึงสิทธิและโอกาสด้านการศึกษา นอกเหนือจาก

การศึกษาภาคบังคับ (๒) ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาตามกำลังความสามารถของตน (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๕.๓ บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคล ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนทุกประเภท โดยผู้สนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๑๗ มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๗ ถึง ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๖ หมวด ๓ ระบบการศึกษา ส่วนที่ ๑ รูปแบบการศึกษา

๒.๖.๑ ความหมายของการจัดการศึกษามีสองรูปแบบ คือ การศึกษาเพื่อคุณวุฒิทางการศึกษา และการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตามอัธยาศัย (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๖.๒ กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ดำเนินการ สนับสนุนสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ รวมถึงประสานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำระบบและแนวทางเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้จากการศึกษารูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง จากการศึกษาแบบเดียวกันแต่ต่างสถานศึกษา จากการศึกษาตามมาตรา ๑๗ หรือจากต่างประเทศ รวมถึงผลจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน โดยสามารถสะสมและเทียบโอนไปสู่คุณวุฒิทางการศึกษาหรือคุณวุฒิวิชาชีพ ในกรณีที่เทียบกันได้ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าศึกษาต่อ และประกอบอาชีพของประชาชน (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๗ ส่วนที่ ๒ ระดับการศึกษา

๒.๗.๑ กำหนดให้การจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิทางการศึกษามีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๗.๒ ให้มีการศึกษาภาคบังคับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๘ ส่วนที่ ๓ สถานที่จัดการศึกษา

๒.๘.๑ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจจัดในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา หรือจัดด้วยวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของโลก และเป็นไปตามความต้องการหรือความถนัดของผู้เรียนรายบุคคล (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๘.๒ การจัดการอาชีวศึกษา อาจจัดในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ในสถานประกอบการ โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ หรือจัดด้วยวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของโลก และเป็นไปตามความต้องการหรือความถนัดของผู้เรียนรายบุคคล ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๘.๓ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้จัดในมหาวิทยาลัย วิทยาลัย สถาบันอุดมศึกษา หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น นอกสถานศึกษา หรือจัดด้วยวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของโลก และเป็นไปตามความต้องการหรือความถนัดของผู้เรียนรายบุคคล ทั้งนี้ ให้เป็นไป

ตามกฎหมายที่เกี่ยวกับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๙ หมวด ๔ การบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ ๑ การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ

๒.๙.๑ กระทรวงศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการจัด ส่งเสริม สนับสนุน และอุดหนุนการจัดการศึกษาของหน่วยงานของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใด เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๙.๒ การจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด แต่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ คำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำไปสู่การบริหารงานด้านการศึกษาในทั้งส่วนกลางและส่วนพื้นที่ที่มีเอกภาพ มีการบูรณาการกันระหว่างส่วนราชการและหน่วยงานภายในกระทรวงและหน่วยงานอื่น (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๙.๓ ให้กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ส่งเสริมให้มีสถานศึกษาของรัฐที่มีปริมาณและคุณภาพเพียงพอต่อการรับประกันสิทธิของผู้เรียน (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๙.๔ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐอาจถูกแบ่งออกได้เป็นหลายประเภท เพื่อให้กระทรวงกำหนดแนวทางในการกำกับดูแลที่แตกต่างกันได้หากจำเป็นและเหมาะสม (ร่างมาตรา ๒๙)

๒.๙.๕ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ อาจร่วมกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐแห่งอื่นเพื่อรวมตัวกันเป็นกลุ่มสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด (ร่างมาตรา ๓๐)

๒.๙.๖ ให้กระทรวงกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาให้แก่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง โดยสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งจะต้องมีความเป็นอิสระในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อเป้าหมายในการบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ (ร่างมาตรา ๓๑)

๒.๙.๗ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐอาจจัดการศึกษาในรูปแบบนิติบุคคลในกำกับของรัฐได้ หากมีความประสงค์และผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนดการตั้งสถานศึกษาให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๓๒)

๒.๙.๘ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐทุกแห่ง มีสิทธิมีส่วนร่วมในการสรรหา คัดเลือก บรรจุ บุคลากรของตนเองได้หากประสงค์ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลในกำกับของรัฐมีสิทธิในการสรรหา คัดเลือก บรรจุ บุคลากร ของตนเองได้หากประสงค์ โดยสามารถคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสมและทำสัญญาจ้างงานกับบุคลากรภายใต้กรอบงบประมาณของตนเองได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด (ร่างมาตรา ๓๓)

๒.๙.๙ กระทรวงต้องสนับสนุนให้สถานศึกษาของรัฐขั้นพื้นฐานทุกแห่งจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และหลักการตามมาตรา ๗ ได้อย่างมีคุณภาพ แต่ในกรณีที่สถานศึกษาใดไม่สามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพได้เพราะชุมชนหรือตำบลอันเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาของรัฐมีจำนวนประชากรลดลง มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา หรือมีเหตุอันสมควรอื่นใดที่กระทรวงกำหนด กระทรวงจะกำหนดให้สถานศึกษาใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ร่วมกัน ถ่ายโอนสถานศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสงค์จะรับไปบริหารจัดการ หรือรวมสถานศึกษาของรัฐเข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กระทรวงกำหนด (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๙.๑๐ กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา มีหน้าที่จัดให้ผู้เรียนซึ่งประสงค์จะเข้าเรียนในชั้นปีที่หนึ่งของการศึกษาระดับประถมศึกษาได้เข้าเรียนในสถานศึกษานั้นโดยไม่ต้องสอบแข่งขันหรือใช้วิธีการที่เป็นการกีดกันและกระทบต่อสุขภาพของเด็ก และกำหนดให้การรับผู้เรียนเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย และสถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรี ในกรณีจำเป็นและสมควร สถานศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาอาจจัดให้มีการจัดวัดระดับการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้ประสงค์จะเข้าเรียนได้ แต่การคัดเลือกนั้นต้องเป็นไปเพื่อวัดผลการเรียนรู้และสมรรถนะในระดับก่อนหน้าเป็นสำคัญ และต้องคำนึงถึงหลักความเสมอภาคในการแข่งขัน (ร่างมาตรา ๓๕)

๒.๙.๑๑ กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละแห่งมีคณะกรรมการสถานศึกษา และกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๓๖)

๒.๙.๑๒ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของคณะกรรมการสถานศึกษาตามมาตรา ๓๖ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดในมาตรานี้ (ร่างมาตรา ๓๗)

๒.๙.๑๓ กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาแต่ละแห่ง มีองค์กรนักเรียนในรูปแบบสภา หรือรูปแบบคณะกรรมการ หรือทั้งสองรูปแบบ โดยมีหน้าที่ (๑) เป็นตัวแทนของนักเรียนในสถานศึกษาและ (๒) ร่วมกำหนดนโยบายและกติกาของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อนักเรียนในสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๓๘)

๒.๙.๑๔ กำหนดให้โครงสร้าง รูปแบบ องค์กรประกอบ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ขององค์กรนักเรียนตามมาตรา ๓๘ ให้เป็นไปตามกติกาที่สถานศึกษากำหนด ภายใต้เงื่อนไขดังนี้ (๑) กติกาดังกล่าวต้องมีการปรึกษาหารือกับนักเรียนในสถานศึกษาดังกล่าว และ(๒) องค์กรประกอบขององค์กรนักเรียนต้องมีผู้แทนนักเรียนที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากนักเรียน (ร่างมาตรา ๓๙)

๒.๙.๑๕ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษาเฉพาะทางตามความต้องการ และความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ (ร่างมาตรา ๔๐)

๒.๙.๑๖ กำหนดให้การจัดการอาชีวศึกษาและการจัดการอุดมศึกษาเป็นหน้าที่หรืออำนาจของหน่วยงานใด ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาหรือกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๔๑ ถึง ร่างมาตรา ๔๒)

๒.๙.๑๗ การจัดการการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเป็นหน้าที่หรืออำนาจของหน่วยงานใด ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ประสานและร่วมมือกับหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน หรือกระตุ้นให้เกิดการศึกษา (ร่างมาตรา ๔๓)

๒.๑๐ ส่วนที่ ๒ การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๔๔ ถึง ร่างมาตรา ๔๘)

กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดการศึกษาปฐมวัยและมีสิทธิจัดการศึกษาทุกระดับและทุกระดับยกเว้นที่กฎหมายกำหนดว่ากระทำได้ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรให้กับผู้เรียนหรือสถานศึกษาของรัฐและเอกชนทุกแห่งในท้องถิ่นของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ด้านการศึกษาหรือการเรียนรู้ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองได้ และกำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดเป้าหมายการกระจายอำนาจทางการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเป็นรายปี และดำเนินการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าเพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรีและต่อสาธารณะเป็นรายปี

การกระจายอำนาจทางการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง อาจประกอบไปด้วยการถ่ายโอนภารกิจในการกำกับดูแลการดำเนินการของสถานศึกษา ภารกิจในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา ภารกิจในการดูแลเรื่องอาหารและนมของผู้เรียนในสถานศึกษา หรือภารกิจในการอำนวยความสะดวกเรื่องการเดินทางระหว่างสถานศึกษาและที่พักอาศัย ซึ่งไม่จำเป็นต้องถูกกระจายและถ่ายโอนพร้อมกันในทุกด้านสำหรับแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ทั้งนี้ให้กระทรวงศึกษามีหน้าที่อำนวยความสะดวก และสนับสนุนองค์ความรู้ ทรัพยากรและงบประมาณที่เพียงพอในการถ่ายโอนภารกิจการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

๒.๑๑ ส่วนที่ ๓ การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน (ร่างมาตรา ๔๙ ถึง ร่างมาตรา ๕๓)

กำหนดให้เอกชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคล มีสิทธิจัดการศึกษาทุกระดับและทุกระดับ ภายใต้การกำกับ สนับสนุน ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกจากรัฐ และการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพ

และมาตรฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาเอกชน โดยให้รัฐมีหน้าที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

ในการจัดการศึกษาของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการดังต่อไปนี้กับเอกชนได้

(๑) มอบหมายให้เอกชนเข้ามามีบริหารจัดการหรือดำเนินการโดยใช้ทรัพยากรของรัฐหรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

(๒) สนับสนุนเงินหรือทรัพย์สินให้แก่ผู้เรียนหรือสถานศึกษาของเอกชนแทนการจัดการศึกษาเองสำหรับการจัดการศึกษาปฐมวัย หากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าการให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการจะประหยัดและมีประสิทธิภาพดีกว่าการดำเนินการเอง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

๒.๑๒ หมวด ๕ กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรพื้นที่ และหลักสูตรสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๕๔ ถึง ร่างมาตรา ๕๘)

กำหนดให้มีกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นหลักประกันความสอดคล้องของการศึกษาในประเทศ พร้อมทั้งกำหนดให้กระทรวงศึกษามีหน้าที่ภารกิจที่เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีกรอบหลักสูตรพื้นที่เฉพาะของแต่ละจังหวัดหรือของแต่ละกลุ่มจังหวัดก็ได้ ในกรณีที่ยังไม่มีการบริหารส่วนจังหวัดในจังหวัดที่เกี่ยวข้องมีความประสงค์ โดยเป็นการนำกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมาบูรณาการเข้ากับบริบทองค์ความรู้ และภูมิปัญญาในพื้นที่ ในภารกิจที่เกี่ยวกับกรอบหลักสูตรพื้นที่ ให้กลไกของกระทรวงศึกษาธิการในระดับจังหวัดมีหน้าที่จัดทำกรอบหลักสูตรพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันวิชาการ องค์กรชุมชน ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคมในพื้นที่ ทั้งนี้ หลายจังหวัดอาจร่วมมือกันจัดทำกรอบหลักสูตรพื้นที่สำหรับกลุ่มจังหวัดก็ได้ เพื่อเสนอต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ให้มีหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะของแต่ละสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือในหลายสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันก็ได้ โดยเป็นการจัดทำหลักสูตรและออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ความจำเป็น หรือความต้องการของแต่ละสถานศึกษา โดยคำนึงถึงเป้าหมายทีู่กกำหนดในกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๕๕ และกรอบหลักสูตรพื้นที่ตามมาตรา ๕๖ และในภารกิจที่เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ จัดทำหลักสูตร รับฟังรวบรวม ปัญหา อุปสรรค และผลกระทบจากการใช้หลักสูตรจากผู้ปฏิบัติ ประเมินผลการใช้หลักสูตรทบทวนปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง พัฒนาขีดความสามารถของครูและบุคลากรเพื่อจัดการเรียนการสอนและประเมินผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา และออกแบบเครื่องมือประเมินและประเมินความก้าวหน้าผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

๒.๑๓ หมวด ๖ การประกันคุณภาพการศึกษา(ร่างมาตรา ๕๙ ถึง ร่างมาตรา ๖๙)

การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบไปด้วยการประเมินคุณภาพการศึกษา และกลไกในการกำกับดูแลและสนับสนุนสถานศึกษา และระบบการศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ การประกัน

คุณภาพการศึกษา มีสองระดับ คือ (๑) การประกันคุณภาพสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอก (๒) การประกันคุณภาพระบบการศึกษา กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพสถานศึกษาภายใน โดยให้ถือว่าการประกันคุณภาพสถานศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพระบบการศึกษา รวมทั้งให้รัฐจัดให้มีการประกันคุณภาพสถานศึกษาภายนอก โดยให้ดำเนินการสำหรับสถานศึกษาทุกแห่งด้วยกรอบเวลาตามที่กระทรวงกำหนด โดยมีการจัดทำรายงานเสนอต่อสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน โดยให้รัฐจัดให้มีการประกันคุณภาพระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อสถานศึกษาทุกแห่ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะรัฐมนตรี และเปิดเผยต่อสาธารณชน

กำหนดให้การประเมินคุณภาพการศึกษามีสามระดับ คือ การประเมินผู้เรียน ประเมินสถานศึกษา และการประเมินระบบการศึกษา โดยในการประกันคุณภาพสถานศึกษา และการประกันคุณภาพระบบการศึกษา ให้ใช้ข้อมูลสารสนเทศที่รวบรวมจากการประเมินสามระดับประกอบกัน

ให้มืองค์การมหาชนทำหน้าที่จัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งอาจรวมถึงการประเมินผลทางการศึกษา การทดสอบทางการศึกษา และการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมจากกระทรวงและสถานศึกษา ในกรณีที่สถานศึกษาใดไม่ผ่านการประเมินสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ถูกกำหนดโดยกลไกการประกันคุณภาพสถานศึกษาภายนอกในมาตรา ๖๑ หลายนรอบติดกันตามที่กระทรวงกำหนด ให้กระทรวงเร่งดำเนินการด้วยมาตรการเฉพาะที่กระทรวงกำหนด ซึ่งต้องประกอบไปด้วยมาตรการเพื่อให้สถานศึกษากลับมามีมาตรฐานเพียงพอที่จะให้บริการต่อประชาชนได้โดยเร็ว และมาตรการเพื่อให้เกิดการรับผิดชอบ ซึ่งอาจรวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียงบทลงโทษสำหรับผู้ที่มีความรับผิดชอบ การเปลี่ยนผู้บริหาร การปิดสถานศึกษา หรือ การให้เอกชนเข้ามาดำเนินการตามมาตรา ๕๓ (๑) ทั้งนี้ สถานศึกษาที่ได้รับการประเมินตามวรรคหนึ่งสามารถอุทธรณ์ผลการประเมินสถานศึกษาต่อกระทรวงได้

๒.๑๔ หมวด ๗ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการ ศึกษา (ร่างมาตรา ๗๐ ถึง ร่างมาตรา ๘๓)

กำหนดให้การจัดสรรทรัพยากรบุคคลในสถานศึกษาต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ ให้กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลและทบทวนแนวทางการจัดสรรทรัพยากรบุคคลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สถานศึกษามีบุคลากรที่มีคุณภาพในจำนวนเพียงพอ ต่อเนื่อง และครบทุกระดับชั้น โดยคำนึงถึงการกระจายทรัพยากรบุคคลเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งสามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียนได้อย่างเสมอภาค โดยครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษามีหน้าที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ โดยต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็ก และต้องเคารพสิทธิผู้เรียน

กำหนดให้ครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือเป็นบุคลากรในสาขาหรือตำแหน่งที่มีความจำเป็นเฉพาะ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กำหนดให้บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาสามารถมีได้หลากหลายตำแหน่ง ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียง ศึกษานิเทศก์ นักจิตวิทยา นักการภารโรง นักธุรการ นักการเงิน นักพัสดุ นักโภชนาการ นักเทคโนโลยีการศึกษา ผู้ช่วยดูแลเด็กปฐมวัย

ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการผลิตครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ สมรรถนะสูง และในปริมาณที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ โดยการกำกับและประสานกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับระบบและกระบวนการในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการกำกับและประสานกับองค์กรหรือสภาวิชาชีพครูตามมาตรา ๘๒ เกี่ยวกับกลไกควบคุมมาตรฐานการผลิตและพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา

เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่นของครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการต้องกำหนดมาตรฐานและกลไกตรวจสอบเพื่อให้ครูไม่มีภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ หรือที่เป็นการรบกวนและเบียดบังเวลาในการจัดกระบวนการการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ กระทรวงศึกษาธิการต้องมีมาตรการป้องกันมิให้หน่วยงานของรัฐสั่งการหรือมอบหมายกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ อันจะทำให้ครูไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่หลักได้เต็มกำลังความสามารถหรือทำให้ผู้เรียนไม่มีเวลาเพียงพอในการเรียนกับครูต้องจัดให้ทุกสถานศึกษามีบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ใช่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสมและเพียงพอในการสนับสนุนการเรียนการสอน การบริหารจัดการ การดูแลสวัสดิภาพของผู้เรียน และการดำเนินงานอื่นที่มีใช้การจัดกระบวนการเรียนรู้ กำหนดให้กระทรวงต้องสนับสนุนให้ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาทั้งที่เป็นข้าราชการและไม่ได้เป็นข้าราชการมีสิทธิอย่างเสมอภาคในการเข้าถึงการพัฒนาสมรรถนะอย่างสม่ำเสมอ และในการเติบโตบนเส้นทางอาชีพ

ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษามีสิทธิและเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคมหรือองค์กรอื่นใด เพื่อปกป้องผลประโยชน์ในหน้าที่การงาน

กำหนดให้มืองค์กรหรือสภาวิชาชีพครู มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออก พักใช้ และเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ดูแล ส่งเสริม ช่วยเหลือด้านสวัสดิการและประโยชน์อื่นใด รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู และเปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ มีใบประกอบวิชาชีพครูได้ตามความเหมาะสม ให้องค์กรหรือสภาวิชาชีพครูดังกล่าวเป็นนิติบุคคล

ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา

๒.๑๕ หมวด ๘ ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา (ร่างมาตรา ๘๔ ถึง ร่างมาตรา ๙๐)

ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

กำหนดให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินอุดหนุนให้กับสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน รวมถึงอุดหนุนเพื่อส่งเสริมให้กับการศึกษาในด้านต่าง ๆ การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษาของรัฐต้องคำนึงถึง หลักความเสมอภาคทางการศึกษา และสนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่ง สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ โดยคำนึงถึงคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ความเพียงพอและคุณภาพของครูผู้สอน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และระบบสนับสนุนนักเรียนและโครงสร้างพื้นฐาน

กำหนดให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานของรัฐอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้ (๑) งบประมาณหรือเงินอุดหนุนตามมาตรา ๘๕ (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้สถานศึกษา (๓) เงินที่ได้จากการจัดกิจกรรมหรือการให้บริการของสถานศึกษา (๔) เงินหรือผลประโยชน์อื่นที่สถานศึกษาได้รับ (๕) ดอกผลของรายได้ โดยให้รายได้ตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นสิทธิของสถานศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาและแก่ผู้เรียน โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ให้สถานศึกษานำเงินรายได้ไปใช้เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาและแก่ผู้เรียนในด้านต่าง ๆ

ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานของรัฐมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่นที่อยู่ในความครอบครองของสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงกำหนด โดยกระทรวงจะจัดให้มีระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุขึ้นเป็นการเฉพาะสำหรับสถานศึกษาก็ได้ โดยระเบียบดังกล่าวต้องมีความยืดหยุ่น คล่องตัว โปร่งใส และก่อให้เกิดความเป็นอิสระแก่สถานศึกษา โดยอาจกำหนดให้สถานศึกษาแต่ละประเภทและแต่ละพื้นที่มีระเบียบที่แตกต่างกันได้ เพื่อให้สอดคล้องกับความจำเป็น ให้ถือว่าสถานศึกษาของรัฐตามวรรคหนึ่งเป็นหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กระทรวงกำหนดตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๑๖ หมวด ๙ เทคโนโลยีและข้อมูลเพื่อการศึกษา (ร่างมาตรา ๙๑ ถึง ร่างมาตรา ๙๙)

กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการรับส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม การสื่อสารดิจิทัล อินเทอร์เน็ต และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือเครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่สถานศึกษาสามารถนำไปเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาและที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ทุกสถานที่และทุกเวลา ให้รัฐเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต โดยจัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต ทั้งนี้ โดยต้องเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ ในรูปแบบสื่อเทคโนโลยี รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น เพื่อพัฒนา ผู้เรียน ครู และส่งเสริมการศึกษาและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยให้รัฐเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถ ในการผลิต โดยจัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต ทั้งนี้ โดยต้องเปิดให้มีการแข่งขัน โดยเสรีอย่างเป็นธรรม

กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต ผู้ดูแล และผู้ใช้ประโยชน์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีสมรรถนะในการผลิต การดูแล และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

กำหนดให้มีกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายสำหรับการดำเนินการตามมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ และมาตรา ๙๕ รวมถึงการดำเนินการอื่น ๆ ตามที่กระทรวงกำหนด ให้กองทุนตามวรรคหนึ่งมีรายได้จาก เงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน เงินที่ได้รับจากการจัดสรรจากกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และ โทรคมนาคม รวมถึงรายได้หรือผลประโยชน์อื่นใด จากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สถานศึกษา หน่วยงาน และกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในทุกรูปแบบและทุกระดับ รวมถึงข้อมูลอื่นตามรายการ ที่กระทรวงกำหนด เพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา การจัดสรรงบประมาณ ด้านการศึกษา และการบริหารจัดการการศึกษาของประเทศ ให้กระทรวงต้องยินยอมให้หน่วยงานของรัฐ ที่จัดการศึกษา หรือเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเข้าถึงข้อมูล และมีอำนาจส่งข้อมูลให้แก่หน่วยงานอื่นที่จำเป็นต้องใช้ที่มีใช้เพื่อการพาณิชย์ได้ แต่จะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่จะกระทบต่อสิทธิในความเป็นส่วนตัว ของบุคคลมิได้ โดยกระทรวงต้องจัดให้มีมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนและบูรณาการข้อมูล การจัดการศึกษาระหว่างระบบสารสนเทศทางการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในกระทรวง และ ระหว่างกระทรวง เพื่อให้สามารถร่วมใช้และโอนถ่ายข้อมูลได้

ให้กระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศทั้งหมดที่อยู่ในการครอบครองหรือควบคุมดูแลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกตลอดเวลา การเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ ต้องเป็นในรูปแบบที่ประชาชนนำไปวิเคราะห์ต่อได้และเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลได้ ข้อมูลที่ได้รับ การยกเว้นจากการเผยแพร่ ให้จำกัดอยู่ที่ข้อมูลที่ทางกระทรวงกำหนดว่าต้องไม่เผยแพร่เพราะเป็นความลับ

ของทางราชการ เพราะเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือเพราะด้วยเหตุผลอื่นตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงกำหนด

๒.๑๗ บทเฉพาะกาล

ให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการศึกษาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ให้หน่วยงานผู้รักษาการตามกฎหมายดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการศึกษาให้สอดคล้อง กับพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๐)

ให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการเพื่อให้มีการจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวง ศึกษาธิการใหม่ โดยการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา และ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การ จัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการใหม่ตามวรรคหนึ่ง จะต้องสอดคล้องกับมาตรา ๒๗ และ หลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๐๑)

ให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานทางการศึกษา และคณะกรรมการต่าง ๆ ที่มีอยู่ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีฐานะและหน้าที่อำนาจเช่นเดิมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่ขัด หรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ไปเป็นส่วนราชการอื่นในกระทรวงศึกษาธิการ ให้ผู้ใดมี ความประสงค์ที่จะโอนไปปฏิบัติงานที่ส่วนราชการอื่นที่ไม่เป็นไปตามวรรคสอง แจ้งความประสงค์ต่อผู้บังคับบัญชา ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้บังคับบัญชายินยอมให้ผู้นั้นโอนไปปฏิบัติงาน ที่ส่วนราชการดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา ๑๐๒)

ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งได้รับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ ยังคงมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้สามารถต่ออายุ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๐๓)

ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีสิทธิ ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ ค่าตอบแทน สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามอัตรา เดียวกับที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๔)

ให้สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) และสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่ตามมาตรา ๖๘ โดยอาจแบ่งหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกา ไปก่อน จนกว่าจะมีการออกกฎหมายเพื่อบูรณาการการทำงานของทั้งสององค์กรนี้เข้าด้วยกันเพื่อความเป็นเอกภาพ

ของระบบการศึกษา ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๕)

ให้กองทุนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการศึกษาที่ถูกระงับไว้ ดำเนินการต่อไปตามหลักการของพระราชบัญญัตินี้และเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการแก้ไขกฎหมายหรือกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐๖)

ให้ถือว่ามาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๙๘ จนกว่าจะมีการประกาศใหม่ (ร่างมาตรา ๑๐๗)
